

Minister van Justitie en Veiligheid

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Contactpersoon
Beleidsteam MIT

Datum
15 september 2021

Ons kenmerk
3532005

nota

MIT Instellingsbesluit

1. Aanleiding

De Kamerbrief is een reactie op motie Michon-Derksen, waarin wordt verzocht het concept instellingsbesluit te delen met de TK en in de brief te beschrijven hoe het Multidisciplinair Interventieteam zich verhoudt tot bestaande diensten. Deze motie is ingediend tijdens het tweeminutendebat 'Criminaliteitsbestrijding en Georganiseerde Criminaliteit' van 16 juli jl. In de brief is opgenomen dat ons voornemen is het instellingsbesluit op 15 oktober in werking te laten treden en dat u het graag verneemt indien de Kamer hierover in debat wenst te gaan.

2. Geadviseerd besluit

Instemmen met het concept-instellingsbesluit MIT en bijbehorende Kamerbrief. Verzending van de stukken naar de TK vindt plaats wanneer ook de instemming van de Ministers van Financiën en Defensie is verkregen.

3. Kernpunten

In de brief staat allereerst een korte samenvatting van de aanleiding, doel van het MIT en een introductie naar het instellingsbesluit. Vervolgens:

- a. Uitleg van de verscheidene taken en activiteiten van de Stuurgroep MIT en het hoofd van het MIT.
- b. Toelichting van de operationele governance waarbij het Strategisch Kader overleg (SKO) en het Multi Interventie Overleg (MIO) worden uitgelegd. Het SKO neemt het formele besluit over de door het MIT op te pakken fenomenen en stelt per fenomeen het beoogde effect vast, met specifiek de voorziene rol voor het MIT en de prioritering van de fenomenen. Het MIO waarborgt de integrale aanpak van fenomenen en vervult een ambassadeursrol voor het MIT richting de moederorganisaties. Dit gremium stuurt op de operaties in MIT-verband en op de samenhang daarvan met de operaties van de moederorganisaties. Dat gebeurt door de afstemming met reguliere gezagslijnen en de bijbehorende sturing door de deelnemende leidinggevende functionarissen van de moederorganisaties in het MIO. Zo worden dubbelingen mogelijk voorkomen.
- c. Verhouding MIT tot het reeds bestaande.
Het MIT is geen (nieuwe) opsporingsdienst maar een multidisciplinair samenwerkingsverband. De operationele governance van het MIT voorkomt dubbel werk binnen werkzaamheden tussen bestaande diensten

en het MIT. De informatiepositie van het MIT is uniek doordat zij de kennis en informatie van de zes deelnemende organisaties bundelt. Daarnaast kan een breed scala aan interventies worden ingezet. Dit maakt het MIT de integrale aanvulling die de aanpak ondermijning nodig heeft.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**
Portefeuille Veiligheidsregio's
en Crisisbeheersing
Politiële Taken

In de brief zijn de afspraken zoals gemaakt tussen de Minister van Justitie en Veiligheid en de korpschef van de Nationale Politie verwerkt:

- Eenhoofdige leiding op het MIT
- Ophanging bij de politie met de constructie naar voorbeeld van de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS) als uitgangspunt.

Het punt eenhoofdige leiding is reeds verwerkt in het concept instellingsbesluit. Het beheer a la LMS is vergelijkbaar met het beheer zoals nu vastgelegd in het instellingsbesluit.

Datum
15 september 2021

Ons kenmerk
3532005

4. Toelichting

4.1 Politieke context

Allereerst is het MIT ontstaan uit de motie Heerma-Dijkhof¹, hierin wordt de regering opgeroepen tot een georganiseerde, effectief samenwerkende overheid met voldoende mogelijkheden en middelen en met een lange adem in de vorm van een interventieteam ondermijning. De Kamer verzoekt tevens waar nodig via noodwetgeving, mogelijk te maken dat alle relevante informatie op zorgvuldige gedeeld kan worden zodat doorzettingsmacht ontstaat.

Na deze motie is gestart met de gesprekken met de betrokken partijen over het op- en inrichten van een multidisciplinair interventieteam, het MIT. De Kamer is geïnformeerd over de voortgang in de volgende Kamerbrieven:

1. 18 oktober 2019, Contouren breed offensief tegen georganiseerde ondermijnende criminaliteit, Kamerstukken II, 2019/20, 29 911 nr.254. + bijlage
2. 4 november 2019, Contouren breed offensief tegen georganiseerde ondermijnende criminaliteit, najaarsnota, Kamerstukken II, 2019/20, 29 911 nr.256
3. 24 april 2020, Structurele financiering van het brede offensief tegen georganiseerde criminaliteit, Kamerstukken II, 2019,20, 29 911 nr. 275.
4. 18 juni 2020; Uitwerking breed offensief tegen georganiseerde ondermijnende criminaliteit, Kamerstukken II, 2019/20, 29 911 nr. 281 + Infographic MIT
5. 20 november 2020, Voortgang aanpak ondermijnende criminaliteit, Kamerstukken II, 2020/21, 29 911 nr. 292.
6. 11 mei 2021, Inrichting en doorontwikkeling MIT, Kamerstukken II, 2020/21, 29 911 nr. 308.
7. 6 juli 2021, MIT nadere toelichting naar aanleiding van Commissiedebat 16 juni jl., Kamerstukken II, 2020/21,

Het MIT staat volop in de politieke belangstelling, waarbij verschillende Kamerleden zich (kritisch) uitspreken. Naar aanleiding van kritische uitlatingen vanuit politie en OM in de media zijn door het toenmalige lid Yesilgoz (VVD) Kamervragen gesteld over de achterliggende analyse van de oprichting, taakomschrijving van het MIT en hoe deze zich verhoudt tot de bestaande

¹ TK 35300 nr. 13

diensten. Naar aanleiding van het Commissiedebat en tweeminutendebat georganiseerde criminaliteit/ondermijning van 16 juni jl. heeft de Tweede Kamer een motie van het lid Michon-Derkzen (VVD) aangenomen waarin de regering wordt verzocht om het concept instellingsbesluit met de Kamer te delen en daarbij een uitleg te geven over de verhouding met bestaande diensten en geen onomkeerbare stappen te nemen.

Nadat prof. dr. Fijnaut zich zeer kritisch had uitgelaten in verschillende media over de totstandkoming en taakomschrijving van het MIT, heeft het lid Helder (PVV) Kamervragen gesteld hierover.

De Tweede Kamerleden van de PVV, VVD en D66 hebben een rondetafelgesprek aangevraagd over het MIT dat zal plaatsvinden op 16 september a.s. Daarbij zijn zowel wetenschappers als personen uit de operatieën uitgenodigd. Vanuit de overheid zullen FIOD, het MIT, de KMar en de NP gespreknota's indienen. De bedoeling is om het concept instellingsbesluit voorafgaand aan het rondetafelgesprek naar de TK te verzenden.

4.2 Financiële overwegingen

Het instellingsbesluit heeft geen financiële consequenties. Tijdens de verdeling van de BOTOC gelden heeft het MIT van het kabinet bij de najaarsnota van 2019 €15 mln en bij voorjaarsnota 2020 structureel €93 mln ter beschikking gekregen, hiervan is €85 mln voor het MIT zelf en €8 mln voor de keteneffecten van het MIT.² Vanuit deze gelden worden de verschillende organisaties in het MIT structureel versterkt.

4.3 Juridische overwegingen

Het instellingsbesluit is bedoeld om het samenwerkingsverband MIT een formele juridische status te geven. Hiernaast wordt ook gewerkt aan een convenant inzake de gezamenlijke gegevensverwerking en een privacyprotocol. De Minister van Justitie en Veiligheid heeft per brief d.d. 11 mei en in een Kamerdebat uitgesproken dat een wetstraject inzake bevoegdheden omtrent informatiedeling en informatievergaring/verwerking wordt opgestart. Zie voor een verdere juridische analyse van besluitvorming, kopje 4.4. Van de zijde van de ministeries van Fin en Def, van het OM en van de politie zijn juridische bezwaren ingebracht tegen de voorliggende tekst van het IB. Het commentaar van DWJZ/JenV richtte zich in het algemeen op de zorg dat dit besluit de indruk wekte dat het MIT in deze fase meer zou zijn dan een samenwerkingsverband, in het bijzonder waar het de rol van de stuurgroep MIT betrof. Daar is in deze versie zoveel mogelijk aan tegemoet gekomen.

4.4 Krachtenveld

Betrokken actoren bij instellingsbesluit MIT: Ministerie van Justitie en Veiligheid, Ministerie van Financiën, Ministerie van Defensie, Nationale Politie, Openbaar Ministerie, Belastingdienst, Douane, FIOD en Koninklijke Marechaussee.

Er heeft op alle niveaus uitgebreid afstemming plaatsgevonden over het instellingsbesluit. Met juristen van de verschillende organisaties, in besprekingen van de ontwerpgroep MIT en tenslotte is het instellingsbesluit met begeleidende Kamerbrief geaccordeerd in de Stuurgroep MIT. Hierna is het stuk aangeboden aan de Ministers van Justitie en Veiligheid, Defensie en Financiën.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**
Portefeuille Veiligheidsregio's
en Crisisbeheersing
Politiele Taken

Datum
15 september 2021

Ons kenmerk
3532005

² Kamerstukken II 2019/20, 29911, nr. 254; Kamerstukken II 2019/20, 29911, nr. 275

Uitwerking gemaakte afspraken tussen u en de korpschef

In een gesprek tussen u en de korpschef zijn de volgende afspraken omtrent het MIT gemaakt.

- Eenhoofdige leiding op het MIT
- Beheer door de politie naar analogie de constructie omtrent de Landelijke Meldkamer Samenwerking.

Deze punten zijn donderdag 9 september 2021 uitgebreid besproken in de voltallige Stuurgroep. Daarbij is ingestemd met een eenhoofdige leiding van het MIT, onder verantwoordelijkheid (mandaat) van de multidisciplinaire stuurgroep. Daarnaast is unaniem uitgesproken dat het hoofd MIT niet tevens politieonderdelen aanstuurt. Wel moet het hoofd MIT investeren in een goede samenwerking met de andere partijen, in het bijzonder met DLIO en DLR. Met betrekking tot het beheer heeft de stuurgroep unaniem uitgesproken dat in lijn met het LMS-model het MIT facilitair beheerd wordt door de politie. De deelnemende partijen werken in het MIT samen met behoud van hun wettelijke taken en bevoegdheden. Dat betekent dat het MIT als samenwerkingsverband geen onderdeel van de politie kan worden. Deze beheersconstructie wordt de komende tijd verder uitgewerkt.

4.5 Strategie

-

4.6 Uitvoering

Het MIT voorziet in een door alle deelnemende organisaties en de Kamer geformuleerde behoefte. De aanpak van ondermijning is al lang niet meer alleen een strafrechtelijke aangelegenheid, maar heeft overheid-breed prioriteit. Vanuit Douane, Belastingdienst, Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (FIOD), KMar/Defensie, politie en OM is er behoefte aan een integrale aanpak op landelijk en internationaal niveau. Het MIT vormt die aanvulling op de bestaande aanpak en vervult een vliegwielfunctie voor innovatie en samenwerking. Het MIT is daarbij niet een nieuw(e) researchteam/eenheid, maar een multidisciplinair samenwerkingsverband van zes partijen dat iets extra's gaat moeten bieden ten opzichte van de opsporing en het reeds bestaande. Het MIT bundelt de informatie van deelnemende partijen en maakt op basis daarvan integrale analyses, waarbij processen en structuren van georganiseerde ondermijnende criminaliteit in beeld worden gebracht. Op basis daarvan kan het MIT interventies adviseren, coördineren of zelf uitvoeren die het meeste effect sorteren om die processen en structuren te verstoren en doorbreken. In het MIT werken inmiddels ongeveer 85 fte en wordt zowel operationeel samengewerkt in de MIT labs als verder gebouwd aan het MIT.

4.7 Communicatie

Rondom het ondertekenen van het instellingsbesluit MIT ligt het idee voor om met verantwoordelijke bewindspersonen + de Korpschef Nationale Politie en Procureur Generaal van het OM een moment te creëren voor het ondertekenen van de stukken. Dit is nu nog niet goed te plannen en afhankelijk van mogelijk debat in de TK over het concept instellingsbesluit.

4.8 Ontwikkelingen hiervoor

De Minister van Justitie en Veiligheid is op verscheidene momenten bijgepraat over de ontwikkelingen rondom het MIT. Het instellingsbesluit is een formalisatie van het samenwerkingsverband MIT.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**
Portefeuille Veiligheidsregio's
en Crisisbeheersing
Politiële Taken

Datum
15 september 2021

Ons kenmerk
3532005

5. Informatie die zich niet leent voor openbaring

5.1 Toelichting

N.v.t.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**
Portefeuille Veiligheidsregio's
en Crisisbeheersing
Politiele Taken

Datum
15 september 2021

Ons kenmerk
3532005